

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศของลูกค้าสินเชื่อ:กรณีศึกษาธนาคารกรุงไทย สาขาธนบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

1. กรอบแนวคิดวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศของลูกค้าสินเชื่อ กรณีศึกษาธนาคารกรุงไทย สาขาธนบุรี จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ: ลูกค้าสินเชื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม

ตัวแปรตาม: การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 เพศ	1.2 อายุ
1.3 อายุ	1.4 สถานะภาพสมรส
1.5 ระดับการศึกษา	1.6 อาชีพ
1.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	

2. ประเภทสินเชื่อที่ใช้บริการ

2.1 สินเชื่อบุคคล	2.2 สินเชื่อที่อยู่อาศัย
2.3 สินเชื่อสำหรับธุรกิจ	2.4 สินเชื่อลิขสิทธิ์

3. วัตถุประสงค์ในการกู้เงิน

- 3.1 ใช้จ่ายในครัวเรือน
- 3.2 หมุนเวียนในกิจการ
- 3.3 ลงทุนในธุรกิจ
- 3.4 รีไฟแนนซ์

4. สถานะการรับบริการ

- 3.1 อยู่ระหว่างการตัดสินใจขอสินเชื่อ
- 3.2 อยู่ระหว่างขออนุมัติสินเชื่อ
- 3.3 ได้รับอนุมัติสินเชื่อแล้ว

1. การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหา
2. การเข้าถึงและการใช้รูปแบบสารสนเทศสินเชื่อ
3. การเข้าถึงและการใช้ความเป็นปัจจุบันของสารสนเทศสินเชื่อ
4. การเข้าถึงและการใช้ตำแหน่งสารสนเทศสินเชื่อ
5. ปัญหาหรืออุปสรรคจากการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสินเชื่อ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ลูกค้าสินเชื่อของธนาคารกรุงไทย สาขานราธิวาส จำนวน 4,513 คน แยกตามประเภทสินเชื่อ 4 ประเภท ดังนี้

1. สินเชื่อบุคคล จำนวน 3,159 คน
2. สินเชื่อที่อยู่อาศัย จำนวน 902 คน
3. สินเชื่อสำหรับธุรกิจ จำนวน 136 คน
4. สินเชื่อลิสซิ่ง จำนวน 316 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ลูกค้าสินเชื่อธนาคารกรุงไทย สาขานราธิวาส (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2556) โดยวิธีการสุ่มดังนี้

2.1 ข้อมูลจากรายงานประจำเดือนของธนาคารกรุงไทยสาขานราธิวาสได้จำนวนลูกค้าสินเชื่อทั้งหมด 4,513 คน

2.2 แบ่งลูกค้าสินเชื่อตามประเภทสินเชื่อออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ สินเชื่อบุคคล จำนวน 3,159 คน สินเชื่อที่อยู่อาศัย จำนวน 902 คน สินเชื่อสำหรับธุรกิจ จำนวน 136 คน สินเชื่อลิสซิ่ง จำนวน 316 คน

2.3 กำหนดขนาดของกลุ่มประชากร โดยคำนวณจาก สูตร ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 368 คน จากสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของประชากร
 E แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม (0.05)

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{4,513}{1+4,513(0.05)^2}$$

$$n = 368$$

2.4 จากการสุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 368 คน แบ่งเป็น สิ้นเชื่อบุคคล จำนวน คน สิ้นเชื่อที่อยู่อาศัย จำนวน 74 คน สิ้นเชื่อสำหรับธุรกิจ จำนวน 8 คน สิ้นเชื่อลิขสิทธิ์ จำนวน 28 คน

2.5 แบ่งลูกค้ำสินเชื่อตามประเภทสินเชื่อ แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละประเภทด้วยวิธีการกำหนดสัดส่วน ก็จะได้กลุ่มตัวอย่างลูกค้ำสินเชื่อที่เป็นตัวแทนจากทุกประเภท ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างลูกค้ำสินเชื่อธนาคารกรุงไทย สาขาพระราชวัง จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

ประเภทสินเชื่อ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
- สิ้นเชื่อบุคคล	3,159	258
- สิ้นเชื่อที่อยู่อาศัย	902	74
- สิ้นเชื่อสำหรับธุรกิจ	136	8
- สิ้นเชื่อลิขสิทธิ์	316	28
รวมทั้งหมด	4,513	368

ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล เนื่องจากมีการสำรวจจากการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศของผู้ใช้บริการสินเชื่อ ธนาคารกรุงไทย สาขาพระราชวัง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ประเภทให้เลือกตอบและคำถามลักษณะปลายเปิดในการเก็บข้อมูล เพื่อให้แบบสอบถามมีเนื้อหาสาระครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้อง

1. ขั้นตอนการจัดทำแบบสอบถาม

1.1 กำหนดประเด็นสำคัญเพื่อจัดทำแบบสอบถาม

1.2 นำร่างแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมของประเด็นคำถาม

1.3 กำหนดคำถามในแบบสอบถามโดยแยกเป็น 3 ส่วน กล่าวคือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าถึงสารสนเทศ มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เป็นคำถามเกี่ยวกับการเข้าถึงสารสนเทศ ด้านเนื้อหา การเข้าถึงรูปแบบสารสนเทศสืบเชื้อ การเข้าถึงความเป็นปัจจุบันของสารสนเทศสืบเชื้อ การเข้าถึงด้านแหล่งสารสนเทศสืบเชื้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ได้แก่ การใช้สารสนเทศด้านเนื้อหา การใช้รูปแบบสารสนเทศสืบเชื้อ การใช้ความเป็นปัจจุบันของสารสนเทศสืบเชื้อ การใช้ด้านแหล่งสารสนเทศสืบเชื้อ

ในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 โดยกำหนดเกณฑ์ในการตอบแบบสอบถามด้วยวิธีการกำหนดน้ำหนักคะแนน (Arbitrary Weighting Method) แสดงระดับการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสืบเชื้อ 5 ระดับดังนี้

5	หมายถึง	การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสืบเชื้ออยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสืบเชื้ออยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสืบเชื้ออยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสืบเชื้ออยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสืบเชื้ออยู่ในระดับน้อยที่สุด

การหาคุณภาพเครื่องมือ

- ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับสืบเชื้อประเภทต่างๆของธนาคารกรุงไทย
- นำข้อมูลที่ได้มากำหนดกรอบการวิจัยให้ครอบคลุมเนื้อหาในการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสืบเชื้อ
- วิเคราะห์โครงสร้างแบบสอบถามตามกรอบการวิจัยที่กำหนดไว้ แล้วนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างของแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว

6. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแบบสอบถามพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ซิงเนื้อหา
8. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาแล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item-Objective Congruence) และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ลูกค้าสินเชื่อธนาคารกรุงไทย สาขาธนบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้
10. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงครั้งสุดท้ายหลังการทดลองใช้และหาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้อาศัยข้อมูลทั้งในลักษณะของข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ประกอบกัน โดยมีที่มาของข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) คือข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรง

วิธีการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง โดยการนำแบบสอบถาม ฝากให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เข้ามาติดต่อกับธนาคารเป็นประจำ นำไปให้กับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เป็นลูกค้าของธนาคารกรุงไทย สาขาธนบุรี ตอบแบบสอบถาม แล้วนำกลับมาคืนให้ภายหลัง

อีกส่วนหนึ่งให้กับลูกค้าที่เข้ามาติดต่อกับธนาคารโดยตรง กรอกแบบสอบถาม ณ ที่ทำการสาขาธนบุรี ซึ่งใช้เวลารวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดประมาณ 1 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) คือข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อ ซึ่งได้มาจากการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารเผยแพร่ นิตยสาร งานวิจัย วารสาร สถิติ ข้อมูลต่างๆ ของสินเชื่อในพื้นที่ และอินเทอร์เน็ต นำมาสรุปเป็นประเด็นในการนำเสนอในงานวิจัย

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

คัดเลือกแบบสอบถามที่มีการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสินเชื่อที่สมบูรณ์ มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. ค่าร้อยละ(Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{x}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = S.D.)ใช้ในการวิเคราะห์
3. ค่าที (T- Test)
4. วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance)
5. แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า พิจารณาค่าน้ำหนักจากน้อยที่สุด ถึงมากที่สุด 5 ระดับ ผู้วิจัยการแบ่งตามเกณฑ์ของเบส (Best, 1977) สูตรการหาค่า (วิชิต อุอิน, 2550, หน้า 270)

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ \text{ดังนั้นช่วงคะแนน} &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ระดับการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสินเชื่อ

4.21 –5.00	หมายถึง	มีการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสินเชื่อมากที่สุด
3.41 –4.20	หมายถึง	มีการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสินเชื่อมาก
2.61 –3.40	หมายถึง	มีการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสินเชื่อปานกลาง
1.81 –2.60	หมายถึง	มีการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสินเชื่อน้อย
1.00 –1.80	หมายถึง	มีการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศสินเชื่อที่น้อยที่สุด

6. ทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความต้องการ การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศของลูกค้าสินเชื่อ กรณีศึกษา ธนาคารกรุงไทย สาขาพระราชวังตามปัจจัยส่วนบุคคล ประเภทสินเชื่อและสถานะการรับบริการ โดยใช้ ANOVA และโดยการ ทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศของลูกค้าสินเชื่อ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ค่าดัชนีที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- 1) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of item-objective Congruence) โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมทั้งหมด สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมทั้งหมดของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

- 2) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งหมดลบคะแนนข้อนั้น โดยใช้สูตรดังนี้ คือ

$$r_{i(x-i)} = \frac{r_{xi} s_x - s_i}{\sqrt{s_i^2 + s_x^2 - 2r_{xi} s_x s_i}}$$

เมื่อ $r_{i(x-i)}$ แทน สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งหมดลบคะแนนข้อนั้น

r_{xi} แทน สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด

s_x แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมทั้งหมด

s_i แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ

3) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของครอนบาช

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_i^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของการแปรปรวนของแต่ละข้อ
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

1) ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$

2) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
-------	---	-----	--------------------------------------

X	แทน	ข้อมูลแต่ละจำนวน
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

4) การทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบที (t-test)

ถ้า $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{S_p \sqrt{\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}}}$$

$$S_p^2 = \frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2}$$

$$df = N_1 + N_2 - 2$$

ถ้า $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{N_1}\right)^2}{N_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{N_2}\right)^2}{N_2 - 1}}$$

เมื่อ $\bar{x}_1, \bar{x}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

ตามลำดับ

N_1, N_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

S_p^2 แทน ความแปรปรวนร่วม (Pooled Variance)

5) วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance = ANOVA)

$$\text{สูตรคำนวณคือ } F = \frac{\text{ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม}}{\text{ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม}} = \frac{\text{MSB}}{\text{MSW}}$$

Prince of Songkla University
Pattani Campus